

Gerard Kramer

Rijkelijk zaaien en maaien

WoordStudie

2 Korinthiërs 9:6

Over de vertaling van 2 Korinthiërs 9:6

Kort geleden had ik een gesprek met een medechristen over het woord 'rijkelijk' in 2 Petrus 1:11, waar staat: 'Want zo zal u rijkelijk de ingang in het eeuwig koninkrijk van onze Heer en Heiland Jezus Christus worden verleend'. We probeerden uit ons hoofd nog een aantal plaatsen te citeren waarin 'rijkelijk' voorkomt, en deden een poging te omschrijven wat dat woord betekent. We wisten toen nog niet dat er twee Griekse woorden zijn, waarop de Nederlandse vertaling 'rijkelijk' kan teruggaan. Uiteindelijk kreeg ik de suggestie er eens een WoordStudie aan te wijden. En u weet het, dat soort suggesties zijn altijd welkom!

2 Petrus 1:11

Het in 2 Petrus 1 vers 11 gebruikte woord voor 'rijkelijk' (Gr. plousioos) heeft de betekenis van 'in royale mate', wat hier in de richting gaat van 'met een hartelijk welkom'. NBV'04 en '21 zwakken dit af tot 'onbelemmerd' – terwijl in het Griekse woord geen ontkenning zit; het is een puur positief woord! Het komt verder voor in Kolossenzen 3:16 ('Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen'); 1 Timotheüs 6:17 ('...God die ons alles rijkelijk geeft om te genieten'); Titus 3:6 ('de Heilige Geest, die Hij rijkelijk over ons heeft uitgestort').

In bovengenoemd gesprek kwam ook het vers uit 2 Korinthiërs 9 naar voren. We dachten toen dat daar in vers 6 hetzelfde Griekse woord 'rijkelijk' werd gebruikt, al merkten we later op dat het nogal verschillend wordt vertaald. Het betreft hier

echter een ander Grieks woord. We gaan deze tekst nu in een aantal Bijbelvertalingen bekijken:

2 Korinthiërs 9:6

TE 1982/2018: 'En dit [zeg ik]: Wie spaarzaam zaait, zal ook spaarzaam maaien; en wie rijkelijk zaait, zal ook rijkelijk ¹ maaien'.

SV: 'En dit zeg ik: Die spaarzaamlijk zaait, zal ook spaarzaamlijk maaien; en die in zegeningen zaait, zal ook in zegeningen maaien'.

NBG'51: '(Bedenkt) dit: wie karig zaait, zal ook karig oogsten, en wie mildelijk zaait, zal ook mildelijk oogsten'.

HSV: 'En dit zeg ik: Wie karig zaait, zal ook karig oogsten; en wie zegenrijk zaait, zal ook zegenrijk oogsten'. Noot bij 'zegenrijk' = lett. 'in zegeningen'.

NBV'04/'21: 'Bedenk dit: wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten'.

NB: 'Ik bedoel dit: wie karig zaait, zal ook karig oogsten, en wie met zegeningen zaait, zal ook met zegeningen oogsten'.

In alle vertalingen wordt duidelijk dat er bij ons 'geef-gedrag' een relatie is tussen de instelling waarmee we geven en het geestelijk resultaat daarvan. We kunnen op twee manieren geven (hier 'zaaien' genoemd):

- spaarzaamlijk / karig / spaarzaam – met als resultaat een even spaarzaam en laag geestelijk rendement. De aangetroffen vertalingen gaan terug op het Gr. feidomenoos, een bijwoord van het tegenwoordig deelwoord van feidomai, dat 'sparen' betekent, in alle betekenissen. Dan wordt het geven bekeken vanuit het bezit van de gever. Hij wil zijn bezit sparen, oftewel zo weinig mogelijk aantasten. Hij geeft ik-gericht en waakt er zorgvuldig voor dat het saldo van zijn bankrekening niet te veel daalt.
- rijkelijk / in zegeningen / mildelijk / zegenrijk / overvloedig / met zegeningen – nu met als resultaat een rijk gezegend en hoog geestelijk rendement. De aangetroffen vertalingen zijn allemaal correct; ze gaan terug op Gr. ep'

¹ Voetnoot uit de TE zegt bij de woorden 'rijkelijk' = lett. 'op zegeningen'; vgl. vers 5'.

eulogiais. Geen eenvoudige combinatie! Het betekent letterlijk 'op zegeningen', 'op basis van zegeningen', 'op de grondslag van zegeningen'. Dat is de sfeer waarin deze geveer leeft en denkt: hij is zelf gezegend en wil die zegen graag doorgeven. Is dat niet prachtig? Daarom staat er even verder: 'God heeft een blijmoedige geveer lief!'

